

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра граматики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАЄВА

_____ 1 _____ 09 _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРИНЦИПИ УЗГОДЖЕННЯ ГРАМАТИЧНИХ ЧАСІВ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність : 035 філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма: Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

ОНУ

2022

Робоча програма навчальної дисципліни “Принципи узгодження граматичних часів” – Одеса: ОНУ, 2022. – 14 с.

Розробники: Наталія МОЙСЕЄНКО, кандидат філологічних наук, доцент;
Олена ХРОМЧЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від “ 25 ” 08 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

Погоджено із гарантом ОПІ Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

_____ Ніна КРАВЧЕНКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) _____

Факультету романо-германської філології

Протокол № 4 від “ 26 ” серпня 2022 р.

Голова НМК _____ Тетяна ТЕЛЕЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 2022р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 2022р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 2/2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно): перша англійська Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	14 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	76
		Форма підсумкового контролю:	
		залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити здобувачів вищої освіти з граматичною системою англійської мови, зокрема з принципами узгодження граматичних часів в процесі трансформації прямої мови в непряму, привити навички нормативного вживання правил узгодження граматичних часів в сучасній англійській мові.

Завдання: надати здобувачам вищої освіти систематизовані, глибокі знання за темою “Agreement Between the Tenses of Verbs”, навчити їх коректно та вільно вживати правила узгодження граматичних часів в сучасній англійській мові, як в письмовому, так і в усному діалогічному та монологічному мовленні.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної: здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) та методики навчання іноземних мов у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної й педагогічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних:

ЗК09. Здатність спілкуватися іноземними мовами;

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

в) спеціальних:

СК01. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;

СК06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв’язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 01. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації;

ПР 10. Знати норми літературної англійської мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності;

ПР 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.											
AGREEMENT BETWEEN THE TENSES OF VERBS											
Theme 1. Succession of Tenses and Tense Harmony as a Set of Grammatical Rules of a Particular Language.	10		4			6	10		2		9
Theme 2. An Agreement in Tense between the Verb Phrases in the Main Clause and a Subordinate Clause.	10		4			6	10				9
Theme 3. The Sequence of Tenses in Different Types of Embedded Clauses.	10		4			6	10		2		9
Theme 4. An attracted Sequence of Tenses vs Natural Sequence of Tenses.	10		4			6	10				9
Theme 5. The Use of Tenses in Conventional Direct Discourse. Advanced Points.	10		4			6	11		2		9
Разом за змістовим модулем 1	50		20			30	51		6		45
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2											
BACKSHIFTING VS NATURAL SEQUENCE OF TENSES											
Theme 6. Ways of Relating What a Person Has Said. Advanced Points. The Use of the Speaker's Exact Words. The Replacement of Demonstrative Pronouns and Adverbials (Adverbs and Adverbial Phrases).	10		4			6	11		2		9
Theme 7. Advanced Points of Backshifting. Agreement in Tenses with Unreal Past Tenses (Subjunctives) and	10		4			6	11		2		9

Modals in Indirect Discourse.												
Theme 8. The Use of Different Types of Interrogative Sentences in Indirect Discourse. Advanced Points.	10		4			6	10		2			9
Theme 9. Indirect Quotations after a Past Tense Verb. Advanced Points.	8		2			6	5					4
Підсумкове заняття	2		2				2		2			
Разом за змістовим модулем 2	40		16			24	39		8			31
Усього годин	90		36			54	90		14			76

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин	
		очна форма	заочна форма
1	Theme 1. The Interpretation of Succession of Tenses. Advanced Points. Tense Harmony as a Set of Grammatical Rules of a Particular Language. Основна літ-ра: 1. виконання впр. 2-3 с. 221, впр. 1-2 с. 224; 2. виконання вправ 32.1-32.4 с. 65	4	2
2.	Theme 2. An Agreement in Tense between the Verb Phrases in the Main Clause and a Subordinate Clause. Basic Rules. Backshifting. Simultaneous Actions and Prior Actions. Основна літ-ра: 1. виконання впр. 3-4 с. 225, впр. 1-2 с. 228; 2. виконання вправ 32.1-32.4 с. 65	4	
3.	Theme 3. The Sequence of Tenses in Different Types of Embedded Clauses (Attributive Relative Clauses, Adverbial Clauses of Cause, Result, Comparison and Concession). The Use of a Content Clause or Infinitival. Основна літ-ра: 1. виконання впр. 3-4 с. 229, впр. 1-2 с. 228; 2. виконання вправ 32.1-32.4 с. 65	4	2

4.	Theme 4. Attracted Sequence of Tenses vs Natural Sequence of Tenses. Advanced Points. Основна літ-ра: 2. виконання вправ 35.1-35.3 с. 72	4	
5.	Theme 5. The Use of Tenses of the English Language in Conventional Direct Discourse. Advanced Points. Додаткова літ-ра: 3. виконання впр. I-K с. 207	4	2
6.	Theme 6. Useful Rules and Examples of Means of Relating What a Person Has Said. Advanced Points. The Use of the Speaker's Exact Words. The Replacement of Demonstrative Pronouns and Adverbials (Adverbs and Adverbial Phrases). Основна літ-ра: 2. виконання вправ 32.1-32.3 с. 65	4	2
7.	Theme 7. Advanced Points of Backshifting. Uses of Verb Combination Types. Agreement in Tenses with Unreal Past Tenses (Subjunctives) and Modals in Indirect Discourse. Додаткова літ-ра: 3. виконання впр. A-C с. 204, впр. F-H с. 206	4	2
8.	Theme 8. Different Types of Interrogative Sentences in Indirect Discourse. Conditional Sentences. Expressions of Wish. Основна літ-ра: 1. виконання впр. 1-2 с. 231, впр. 1-2 с. 232; 2. виконання вправ 32.1-32.4 с. 65	4	2
9.	Theme 9. Indirect Quotations after a Past Tense Verb. Advanced Points. Greetings and Leaving-Taking in Indirect Discourse. Основна літ-ра: 1. виконання впр. 1-4 с. 232-233.	2	
	Підсумкове заняття	2	2
	Разом	36	14

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдань	Кількість годин	
		очна	заочна
1	Theme 1. Tense Harmony as a Set of Grammatical Rules of a Particular Language. The Interpretation of the Agreement between Tenses. Додаткова літ-ра:	6	9

	2. вивчення теоретичного матеріалу с. 112-114 написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.		
2.	Theme 2. Backshifting. Advanced Points. Simultaneous Actions and Prior Actions. Додаткова літ-ра: 2. вивчення теоретичного матеріалу с. 114 написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень; виконання письмових вправ 1-2, с. 116. Підготовка до практичного заняття.	6	9
3.	Theme 3. The Agreement between Tenses in Different Types of Embedded Clauses (Attributive Relative Clauses, Adverbial Clauses of Cause, Result, Comparison and Concession). The Use of a Content Clause or Infinitival. Advanced Points. Додаткова літ-ра: 2. виконання письмових вправ 3-4, с. 11. Підготовка до практичного заняття.	6	9
4.	Theme 4. An Attracted Sequence of Tenses. A Natural Sequence of Tenses. Contrastive Study. Advanced Points. Основна літ-ра: 2. виконання вправ 35.1-35.3 с. 72. Підготовка до практичного заняття.	6	9
5.	Theme 5. The Study of Advanced Points of the Use of Tenses in Conventional Direct Discourse. Додаткова літ-ра: 4. вивчення теоретичного матеріалу с. 138; написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	6	9
6.	Theme 6. Ways of Relating What a Person Has Said in Content Clauses. Advanced Points. Uses of Non-Finite Verbs. Додаткова літ-ра: 2. виконання письмових вправ 5-6 с. 118. Підготовка до практичного заняття.	6	9
7.	Theme 7. Advanced Points of Backshifting. Agreement in Tenses with Unreal Past Tenses (Subjunctives) and Modals in Indirect Discourse. Додаткова літ-ра: 2. виконання письмових вправи 7 с. 119. Підготовка до практичного заняття.	6	9
8.	Theme 8. Different Types of Interrogative Sentences in Indirect Discourse. Advanced Points.	6	9

	Основна літ-ра: 1. вивчення теоретичного матеріалу с. 230, виконання впр. 1-2 с. 231, впр. 1-2 с. 232. Підготовка до практичного заняття.		
9.	Theme 9. Indirect Quotations after a Past Tense Verb. Advanced Points. How to Render Greetings and Leaving-Taking in Indirect Discourse. Основна літ-ра: 1. виконання впр. 3-4 с. 233, впр. 1-2 с. 228; 2. виконання вправ 32.1-32.4 с. 65. Підготовка до практичного заняття.	6	4
	Разом	54	76

9. Методи навчання

Словесні: пояснення правил, пояснення граматичної форми, граматичних явищ.

Практичні: самостійні завдання, тренувальні практичні вправи (усні та письмові) рецептивні, репродуктивні та продуктивні, некомунікативного, умовно-комунікативного та комунікативного видів.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: оцінювання усних відповідей, письмових завдань.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.

85–89	B	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Succession of Tenses in Modern English.
2. Tense Harmony as a Set of Grammatical Rules of a Particular Language.
3. An Agreement in Tense between the Verb Phrases in the Main Clause and a Subordinate Clause.
4. Backshifting in the English Language.
5. The Sequence of Tenses in Different Types of Embedded Clauses.
6. The Use of a Content Clause or Infinitival
7. An attracted Sequence of Tenses.
8. A Natural Sequence of Tenses.
9. The Use of Tenses in Conventional Direct Discourse.
10. Reporting Verbs and their Patterns.
11. Closed Questions with If or Whether.
12. Open Questions in Indirect Discourse.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни “Принципи узгодження граматичних часів”
2. Силабус навчальної дисципліни “Принципи узгодження граматичних часів”.

14. Рекомендована література

Основна

1. Foley M., Hall D. MyGrammarLab. Advanced C1/C2. Pearson Education Limited, 2012. 410 p.
2. Hewings M. Advanced Grammar in Use. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. 303 p.

Додаткова

1. Eastwood J. Oxford Learner's Grammar. Grammar Finder. Reference. Oxford: Oxford University Press, 2015. 432 p.
2. Foley M., Hall D. Advanced Learners' Grammar. A Self-Study Reference and Practice Book. Pearson Education Limited, 2012. 384p.

3. Mann M., Taylore-Knowles S. Destination C1/C2. Grammar and Vocabulary. Macmillan Publishers, 2012. 312 p.
4. Swan M. Practical English Usage. Oxford: Oxford University Press, 2017. 653 p.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://learnenglish.britishcouncil.org/> - он-лайн платформа для вивчення англійської мови.